

N 2-12506/2021
2-21077720-12-2-25052021

Hotărâre
În numele Legii

31 mai 2022
Chișinău

mun.

Judecătoria Chișinău sediul Centru

În componență

Președintele ședinței judecătorești

Alexandru

Sandu

Grefier, Bidiuc Diana, Timuș Olga

Cu participarea avocatului reclamantului ***** și în lipsa pârâtului

a judecat în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** Valeriu împotriva lui ***** despre apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, constatarea ca fiind false informațiile defăimătoare răspândite prin mesaje verbale difuzate în cadrul emisiunii televizate, obligarea dezmințirii informațiilor calomnioase, exprimarea scuzelor, repararea prejudiciului moral de 10000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată

constată:

***** Valeriu a depus la 19.05.2021 cererea de chemare în judecată împotriva lui ***** despre apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale, constatarea ca fiind false informațiile defăimătoare răspândite prin mesaje verbale difuzate în cadrul emisiunii televizate, obligarea dezmințirii informațiilor calomnioase, exprimarea scuzelor, repararea prejudiciului moral de 10000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, Valeriu Pașa la emisiunea televizată "Ora Expertizei" din 05.04.2021 (ora 21:44-1h 29 min), postată ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>, referindu-se la cazul ex/ judecătorești ucrainean Nicolae *****, a răspândit mesaje verbale care au un caracter mincinos, însoțite de aluzii calomnioase cu privire la implicarea în răpirea ex/judecătorești ***** a unor structuri subordonate oligarhului *****, printre care și firma "*****" care ar aparține formal persoanei Valeriu *****, prin ce i-a adus atingere vieții private, i-a lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională. Menționează că, mesaje

verbale difuzate: ... apropo, paza acestui ***** a fost asigurată de fosta firmă a lui ***** , adica ”*****”, care s-a denumit peste noapte și a devenit formal pe hârtie firma d-lui *****..., el se laudă la voi în studiou, la un moment dat, că el a venit cu această idee genială de reorganizare a firmei..., de fapt, e preluare formală, ... deci evident că ei sunt interpuși și tot continuă să fie condusă de persoane, precum ***** , ***** , și alții ... și ajungem lejer la domnul ***** și lucrurile se leagă, din cadrul emisiunii ”Ora Expertizei” , care sunt mincinoase și lipsite de substrat faptologic suficient, au fost răspândite atât public cât și on-line, fără a oferi reclamantului ***** dreptul legal la replică, care au dus la defaimarea reclamantului, lezându-i astfel onoarea, demnitatea și reputația profesională. Consideră că ***** premeditat și cu bună-știință a răspândit în public atât informații neveridice, cât și fapte și relatări false însoțite de aluzii calomnioase cu privire la implicarea în răpirea ex/judecătorului ***** a unor structuri subordonate oligarhului ***** , printre care și firma ”*****” care ar aparține formal persoanei interpușe Valeriu ***** , ceea ce este fals și lipsit de substrat factologic suficient, și demonstrează caracterul lor minciunos și defăimător- acțiuni ilegale care în consecință au făcut ca reclamantul să fie condamnat moral atât de opinia publică cât și de unii indivizi în particular. Daunele morale provocate sunt considerabile, circumstanță care îndreptățește pe reclamant să solicite nu doar dezmințirea publică a informațiilor defăimătoare și exprimarea scuzelor dar și compensarea prejudiciului moral pentru atingerile ilegale adus e vieții private pe cere-l estimează într-un echivalent bănesc de 10000 lei.

Cere reclamantul ***** Valeriu:

- a obliga pârâtul Valeriu Pașa să dezmință public informațiile defăimătoare răspândite în privința lui ***** Valeriu prin mesaje verbale difuzate pe data de 05.04.2021(ora21:44- la 1h 29 min) în cadrul emisiunii televizate ”Ora ”Expertizei” pe canalul de televiziune Jurnal TV,postate ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>;

- al obliga pe ***** a dezminți public informațiile calomnioase prin intermediul postului de televiziune Jurnal TV sau, după caz, printr-un comunicat expediat surselor de mass media și/sau expediat pe rețelele de socializare facebook.com, cu prezentarea în acest sens a unui text cu următorul conținut: eu Valeriu Pașa, dezminț public afirmația mea calomnioasă comunicată în cadrul emisiunii televizate ”Ora Expertizei” pe canalul de televiziune Jurnal TV, la data de 05.04.2021, ora 21.44, prin care neîntemeiat am afirmat că domnul Valeriu ***** este formal pe hârtie proprietarul companiei ***** , precum și faptul că domnul Valeriu ***** este persoana

interpusă și se află în relații de subordonare cu Vladimir *****. Confirm că afirmațiile respective sunt false și nu au vreo bază faptologică;

- al obliga pe Valeriu Pașa să exprime reclamantului Valeriu ***** scuzele de rigoare și să-i compenseze prejudiciul moral în mărime de 10000 lei precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată reclamantul reprezentat de avocatul Coldîba Vitalie, acțiunea a susținut-o și a solicitat admiterea acesteia în modul cum este formulată. A reiterat faptul că pârâtul a răspândit public și on-line mesaje verbale care au un caracter mincinos și lipsit de substrat factologic suficient, fără a oferi reclamantului ***** dreptul legal la replică și care au dus la defăimarea reclamantului, lezându-i astfel onoarea, demnitatea și reputația profesională.

Pârâtul ***** la ședințele de judecată nu s-a prezentat. Procedura de citare legală, inclusiv prin intermediul executorului judecătoresc, a fost respectată(f.d.44). În același context pârâtul ***** pentru ședința din 10.12.2021, prin email, a solicitat amânarea(f.d.28). Ulterior, pentru ședința din 25.01.2022 reprezentantul pârâtului, *****, avocatul Vitalie Zama, de asemenea a solicitat amânarea ședinței de judecată(f.d.34). La ședințele pentru data de 14.02.2022, 09.03.2022, 16.05.2022 și 31.05.2022, care au fost comunicate prin aceleași mijloace utilizate de pârât/avocat, partea nu s-a prezentat. Instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului Valeriu Pașa.

Audiind reclamantul, studiind materialele dosarului instanța de judecată urmează să admită acțiunea în parte, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În ședința de judecată s-a constatat că, la Valeriu Pașa la postul de televiziune Jurnal TV în cadrul emisiunii "Ora Expertizei " din 05.04.2021(ora21:44-la 1h 29 min), referindu-se la cazul ex/judecătorului ucrainean Nicolae *****, a răspândit mesaje verbale: ... apropo, paza acestui ***** a fost asigurată de fosta firmă a lui *****, adică "*****", care s-a

denumit peste noapte și a devenit formal pe hârtie firma d-lui *****..., el se laudă la voi în studiou, la un moment, că el a venit cu această idee genială de reorganizare a firmei..., de fapt, e preluare formală, ... deci evident că ei sunt interpuși și tot continuă să fie condusă de persoane, precum *****, *****, și alții ... și ajungem lejer la domnul ***** și lucrurile se leagă”, care au fost postată ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>.

Potrivit art.32(2) din Constituția RM- libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Astfel potrivit art. 3(1),(2) și(3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează. Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

În corespundere cu art.7(1), (2) al Legii menționate, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația este falsă, defăimătoare și dacă permite identificarea persoanei vizate de informație.

Reclamantul Valeriu ***** invocă că informația răspândită în cadrul emisiunii televizate ”Ora Expertizei” la canalul de televiziune ”Jurnal TV”, postată ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>, conține declarații false însoțite de aluzii calomnioase precum și defăimătoare, consideră că în esență informația difuzată poartă un caracter defăimător care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională, cauzându-i un prejudiciu de imagine, deoarece acestea sunt fapte și relatări false lipsite de substrat factologic suficient.

Potrivit prevederilor art. 43 alin. (1) din Codul civil, - în condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație

profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege.

Instanța de judecată reține și faptul că, persoana care se consideră lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, iar restabilirea persoanei în drepturi poate fi făcută numai în cazul în care s-a constatat cu certitudine că informația este falsă. Aspectul defăimător al informației nu se prezumă, iar persoana care se consideră lezată urmează și are obligația să dovedească că a suferit o atingere a personalității, a reputației profesionale.

De asemenea prevederile art.24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare în conformitate cu care, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului, care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îl vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și cuantumul prejudiciului cauzat.

Potrivit art.10(1,2) CEDO,-orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit, art. 10 din CEDO protejează nu numai conținutul informațiilor și ideilor, ci și forma în care acestea sunt exprimate a se vedea cauza(Nikula vs Finlanda,2002).

Astfel s-a constatat că, afirmațiile lui Valeriu Pașa relatate în cadrul emisiunii televizate "Ora Expertizei" la canalul de televiziune "Jurnal TV" din 05.04.2021, postată ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>, care este un analist politic și care trebuie să acționeze cu bună-credință, să ofere informații corecte și suficient de exacte pentru a nu dezinforma, a transmis incorect o expunere de fapte cu privire că: că domnul Valeriu ***** este formal pe hârtie proprietarul Companiei *****, precum și faptul că domnul Valeriu ***** este persoana interpusă și se află în relații de subordonare cu Vladimir Plohotniuc.

Totodată, instanța de judecată subliniază că, prevederile legale citate supra, trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu jurisprudența Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, pentru că libertatea de exprimare este garantată și de art. 10 din Convenția Europeană, care prin paragraful al doilea permite statelor să aducă anumite limitări acestei libertăți, cu condiția să respecte cerințele prevăzute de Convenție pentru valabilitatea lor.

Astfel, s-a prevăzut că „exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora(...). Așadar, pentru a fi convențională, ingerința în libertatea de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative prevăzute de paragraful 2 al art. 10 CEDO, și anume: 1) măsura să fie prevăzută de lege; 2) să urmărească unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2; 3) și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea lor. Luând în considerare, prima condiție ca măsura să fie prevăzută de lege, instanța reține prevederile sus-citate de la art. 3 alin. (1), (2) și (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, care prevăd condițiile și temeiurile de limitare a libertății de exprimare. Iar, în privința condiției ca măsura să urmărească unul din scopurile legitime, instanța reține că unul din scopurile legitime prevăzute în paragraful 2 al art. 10 din Convenție, este protecția reputației altora. Respectiv, odată ce s-a constatat cu certitudine că măsura de limitare a libertății de exprimare este prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim, în continuare urmează a fi examinată cea de a treia condiție și anume, dacă există un just echilibru între, pe de o parte, protecția dreptului consacrat de articolul 10 CEDO și, pe de altă parte, aceea a dreptului reclamantului la protecția onoarei, demnității și reputației profesionale, care, ca elemente ale vieții private, sunt garantate de art. 8 al Convenției.

În speță, modalitatea de expunere a informației și formulările utilizate de pârât, denotă faptul că informațiile au fost răspândite fără a fi verificate, cu rea-credință, care conțin imputări faptice atribuite reclamantului făcute cu intenția de a transmite publicului larg un mesaj fără echivoc. Astfel cu certitudine se constată că, informația răspândită de pârât la data de 05.04.2021 în cadrul emisiunii televizate ”Ora Expertizei” la canalul de televiziune ”Jurnal TV” din 05.04.2021, postată ulterior pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>, constituie relatări cu privire la fapte care nu au un nimic comun între ele (ori care nu au substrat factologic), or ***** Valeriu, conform informației eliberate de ASP, nu figurează în calitate de întreprinzător individual, asociat, precum și în calitate de administrator la societăți comerciale înregistrate în Registrul de stat

al persoanelor juridice(f.d.12). Poziția instanței mai este fortificată și prin faptul că informația răspândită în mass-media poate conține exagerări și chiar provocări, însă aceasta trebuie să fie suficient de exactă pentru a nu dezinforma publicul larg.

Astfel, la caz prezintă relevanță și prevederile art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care stabilește că *informație* constituie orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine, iar *fapt constituie* – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită.

Totodată, la stabilirea proporționalității limitării, trebuie avut în vedere dacă informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă.

Mai mult ingerința trebuie analizată raportată la gradul de diminuare a încrederii publice ca urmare a publicării informației defaimatoare. Astfel afirmațiile pârâtului din 05.04.2021 în cadrul emisiunii televizate ”Ora Expertizei” la canalul de televiziune ”Jurnal TV”, postată ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755>, constituie informație defăimătoare. Or, din momentul în care pârâtul a relatat ulterior au fost postate pe pagina de facebook afirmațiile menționate mai sus, reclamantul este discreditat în ochii societății, condamnat moral de opinia publică, pierde încrederea colegilor și partenerilor de serviciu a acestuia.

În opinia instanței, informațiile date nu pot fi considerate ca judecăți de valoare în sensul art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare deoarece reprezintă o expunere cu privire la anumite fapte concrete care au avut loc și care nu au nici o legătură cauzală într ele.

Instanța de judecată reține că, prin expunerea unor fapte fără suport probatoriu, privind ”că domnul Valeriu ***** este formal pe hârtie proprietarul Companiei *****”, precum și faptul că domnul Valeriu ***** este persoana interpusă și se află în relații de subordonare cu Vladimir Plohotniuc” din 05.04.2021 în cadrul emisiunii televizate”Ora Expertizei” de la postul de televiziune Jurnal TV, ulterior postată pe rețelele de socializare facebook, Valeriu Pașa, a denigrat onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului Valeriu *****. Avînd în vedere că prin probele administrate la dosar a fost demonstrat cu certitudine faptul că informațiile răspândite sunt lipsite de substrat factologic suficient și defăimătoare, instanța apreciază că, în speță, sunt aplicabile restricțiile asupra dreptului la libertatea de exprimare, deoarece se constată atacul asupra reputației unei persoane și subminarea drepturilor la onoare și demnitate a acesteia, pârâtul urmează a fi obligat să dezmință afirmațiile denigratoare postate.

Referitor la repararea prejudiciului moral suferit de către reclamant, instanța

va avea în vedere la calcularea sumei acordate, mai multe criterii, printre care: consecințele negative suferite de cel în cauză pe plan psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care a fost afectată situația familială, profesională și socială etc.

În conformitate cu art. 2037(1,2)CC prevede că, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate; caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit (hot. CEDO, Nikolova v. Bulgaria din 25.03.1987, T.W. v. Malta 29.04.1999). Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Beylor v. Italia 28.05.2002, Selmouni v. Franța 28.07.1999).

Ținând cont de cadrul legal enunțat mai sus, instanța de judecată va admite în parte cerința reclamantului și va încasa de la Valeriu Pașa în beneficiul lui Valeriu ***** prejudiciul moral în mărime de 2000(două mii)lei din suma pretinsă de 10000 lei, care în opinia instanței, este una justificată .

Totodată, în conformitate cu art.94(1)CPC, instanța va percepe de la Valeriu Pașa în folosul lui Valeriu ***** cheltuielile de judecată rezultate din plata taxei de stat în mărime de 500 lei.

În conformitate cu art. 236-241 CPC, instanța de judecată

hotărăște

Acțiunea se admite în parte

A constata ca fiind false informațiile defăimătoare răspândite în privința lui ***** Valeriu prin mesaje verbale difuzate de ***** pe data de 05.04.2021 (ora 21.44 – la 1 h 29 min.) în cadrul emisiunii televizate ”Ora Expertizei” canalul de televiziune ”Jurnal TV”, postate ulterior și pe rețelele de socializare facebook <https://www.facebook.com/Oraexpertizei/videos/20895117232755> și

anume; ”că domnul Valeriu ***** este formal pe hârtie proprietarul Companiei ***** , precum și faptul că domnul Valeriu ***** este persoana interpusă și se află în relații de subordonare cu Vladimir Plohotniuc”.

A obliga pe ***** de exprima scuzele de rigoare lui ***** Valeriu și a dezminți public informațiile calomnioase prin intermediul postului de televiziune Jurnal TV sau după caz, printr-un comunicat expediat surselor de mass media și/sau expediat pe rețelele de socializare facebook.com, cu prezentarea a unui text cu următorul conținut ”eu ***** dezmint public afirmația mea comunicată în cadrul emisiunii televizate ”Ora expertizei pe canalul de televiziune Jurnal TV pe data de 05.04.2021, ora 21.44 prin care neîntemeiat am afirmat că domnul Valeriu ***** este formal pe hârtie proprietarul Companiei ***** , precum și faptul că domnul Valeriu ***** este persoana interpusă și se află în relații de subordonare cu Vladimir Plohotniuc. Confirm că afirmațiile respective sânt false și nu au vre-o bază factologică”.

A percepe de la ***** în folosul lui ***** Valeriu prejudiciu moral în mărime de 2000 lei și cheltuielile de judecată rezultate din plata taxei de stat de 500 lei, în total 2500 lei.

Hotărîrea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile.

Judecător
Alexandru Sandu